

D.23. Gender a média

kód/y kurzu: GEN 125, GEN 525

Vyučující: PhDr. Monika Metyková, PhD
School of Media, Film and Music, University of Sussex
Brighton, Velká Británie

Kontakt: 32153@mail.muni.cz; m.metykova@sussex.ac.uk

Předpoklad úspěšného zakončení:

- aktivní účast na seminářích
- závěrečný esej (80% celkového hodnocení)
- analýza reklamy (20% celkového hodnocení)

Anotace:

Kurz si klade za cíl představit základní přístupy k mediální konstrukci genderu. Kurz je rozdělen na tři hlavní bloky, konstrukcí genderu se zabývá ve vztahu k mediálním obsahům, organizacím a publiku. Každý blok se zabývá teoretickou reflexí dané problematiky a představuje také empirická data.

Pondělí 30.11. 2015 9:45 – 11:15 AVC

Úvod: Média a společnost, funkcionalistické přístupy – liberální, radikální a alternativní perspektivy.

Povinná literatura:

- Kapitola 3 in McQuail, D.: *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha, Portál, 2002.

Doporučená literatura:

- A propaganda model. In: Herman, E. a Chomsky, N.: *Manufacturing consent*. Pantheon, 1988.
- Defining media events. In: Dayan, D. a Katz, E.: *Media events*. Harvard, Harvard University Press, 1992.
- Katz, E. and Liebes, T.: 'No More Peace!': How Disaster, Terror and War Have Upstaged Media Events. *International Journal of Communication* č. 1, 2007.
- Lewis, J.: The role of the media in boosting military spending. *Media, war and conflict*, č. 1, 2008.

Pondělí 30.11. 2015 11:30 – 13 P24

Média a konstrukce identity - úvod

Povinná literatura:

- Vybrané části kapitoly 1 a 2 in Woodward, K. (ed.) *Questioning identity: Gender, class and ethnicity*. Routledge and Open University, 2004.

Doporučená literatura:

- Arthurs, J.: Sex and the City and consumer culture: Remediating post-feminist drama. In: Brunson, C. a Spigel, L. (eds.) *Feminist television criticism: A reader*. Maidenhead, Open University, 2008.
- Gilroy, P.: British cultural studies and the pitfalls of identity. In: Curran, J., Morley, D. a Walkerdine, V. (eds.): *Cultural studies and communications*. Londýn, Arnold, 1996.
- Kapitola 5 (str. 94-108). In: Gauntlett, D.: *Media, gender and identity: An introduction*. Londýn, Routledge, 2002.
- Frith, S.: Music and identity. In: Hall, S. a P. du Gay (eds.) *Questions of identity*. Londýn, Sage, 1996.

Pondělí 30.11. 2015 17 – 18:30 U42

Feministické kritiky médií – přehled

Povinná literatura:

- van Zoonen, L.: Feminist perspectives on the media. In: Curran, J. a Gurevitch, M.: *Mass media and society*. Londýn, Arnold 1996.

Doporučená literatura:

- Binková, P.: Feministická perspektiva v mediálních studiích. *Revue pro média* č. 9, 2004.
- Gallagher, M. Who makes the news. Global Media Monitoring Project 2010. WACC, 2010, <http://whomakesthenews.org/gmmp/gmmp-reports>.
- Boyle, K.: Feminism without men: Feminist media studies in a post-feminist age. In: Brunson, C. a L. Spigel (eds.) *Feminist television criticism: A reader*. Maidenhead, Open University, 2008.

Úterý 1.12. 2015 11:30 – 15 U43

V úterý se soustředíme na mediální obsahy a na konstrukci genderu v mediálních textech.

Mediální obsahy: Úvod do problematiky.

Povinná literatura:

- Kapitola 9. McQuail, D.: *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha, Portál, 2002.
- Kapitola 7 (str. 166-174). In: Disman, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha, Karolinum, 2000.

Doporučená literatura:

- Vidmar-Horvat, K. The globalization of gender: Ally McBeal in post-socialist Slovenia. In: Brunson, C. a Spigel, L. (eds.) *Feminist television criticism: A reader*. Maidenhead, Open University, 2008.
- Kapitola 32. In Seale, C. (ed.) *Researching society and culture*. London, Sage, 2004.
- Kapidzic, S. a Herring, S. Race, gender and self-presentation in teen profile photographs. *New media and society*, 17(6), 2015.

Konstrukce genderu v mediálních textech

Povinná literatura:

- Lowery, M. M.: The traditional romance formula. In: Dines, G. a Humez, J.M. *Gender, race and class in media*. Londýn: Sage, 1995.

Doporučená literatura:

- Binková, P.: Vlasta – všechny stránky ženy. In: *Média a realita*. Brno, Masarykova univerzita, 2000.
- Indruchová, L.: Žena na ulici : (Stereo)typizace ženy v současné velkoplošné reklamě v České republice. *Sociologický časopis*. 31 (1), 1995.
- Weitzer, R. a Kubrin, C. Misogyny in rap music: A content analysis of prevalence and meanings. *Men and Masculinities*, 12(3), 2009.

Úterý 1.12. 2015 17 – 18:30 PC25

V úterý a ve středu se naše pozornost soustředí na mediální organizace a na mediální publika.

Gender a mediální organizace - úvod

Povinná literatura:

- Kapitola 7. In McQuail, D.: *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha, Portál, 2002.

Doporučená literatura:

- Falk, E. a Grizard, E. The “glass ceiling” persists: Women leaders in communication companies. *Journal of media business studies*, 2(1), 2005.
- Lavie, A. a Lehman-Wilzig, S. Whose news?: Does gender determine the editorial product? *European journal of communication*, 18(1), 2003.
- Goldsmiths Media Group: Media organisations in society: Central issues. In: Curran, J. (ed.): *Media organisations in society*. Londýn, Arnold, 2000, s. 25-38.
- Djerf-Pierre, M. (2005). “Lonely at the top: Gendered media elites in Sweden.” *Journalism*, 6(3).

Středa 2.12. 2015 11:30 – 13 U43

Ve středu se naše pozornost soustředí na mediální organizace a na mediální publika.

Gender a mediální organizace - konstrukce genderu

Povinná literatura:

- Foldy, E. (2012). “Something of Collaborative Manufacture: The Construction of Race and Gender Identities in Organizations.” *The Journal of Applied Behavioral Science* 48(4).

Doporučená literatura:

- Martin, P. (2003). “Said and Done” Versus “Saying and Doing”: Gendering Practices, Practicing Gender at Work. *Gender & Society*, 17(3).

- Lachover, E. The gendered and sexualized relationship between Israeli women journalists and their male news sources. *Journalism*, 6(3), 2005.
- Hardin, M. a Whiteside, E. Token responses to gendered newsrooms: Factors in the career-related decisions of female newspaper sports journalists. *Journalism*, 10(5), 2009.

Středa 2.12. 2015 15:15 – 18:30

Publikum: Úvod do problematiky

Povinná literatura:

- Metyková, M.: Premeny akademického výskumu mediálneho publika. In *Revue pro média* č. 10, 2004.

Doporučená literatura:

- Morley, D.: Changing paradigms in audience studies. In: Seiter, E., Borchers, H., Kreutynner, G. a E. M. Warth (eds.): *Remote control*. Londýn, Routledge, 1989.
- Numerato, D.: Jak aktivní je aktivní publikum? In *Revue pro média* č. 10, 2004.

Genderované publikum

Povinná literatura:

- Click, M., Holladay, H., Lee, H. a Kristiansen, L. “Let’s Hug It Out, Bitch”: HBO’s *Entourage*, Masculinity in Crisis, and the Value of Audience Studies. *Television & new media*, 16(5), 2015.

Doporučená literatura:

- Kalviknes Bore, E. (Un)funny women: TV comedy audiences and the gendering of humour. *European Journal of Cultural Studies* 13(2), 2010.
- Agirre, K. ‘Am I supposed to say how shocked I was?’ Audience responses to *Mad Men*. *European Journal of Cultural Studies* 17(6), 2014.

Čtvrtek 3.12. 2015 U44 13:30 – 18:30

V závěru kurzu se budeme zabývat konzumací mediálních produktů – samozřejmě v kontextu genderu.

Gender a konzumace mediálních produktů

Povinná literatura:

- Radway, J.: Čtení romancí: Ženy, patriarchát a populární literatura. In: Oates-Indruchová, L. (ed.) *Ženská literární tradice a hledání identit*. Praha, SLON, 2007, překlad Zuzana Pavlíčková a Hana Štráchalová.
- Krishnatray, P., Pal Singh, P., Raghavan, S. and Varma, V. Gratifications from new media: Gender differences in Internet use in cybercafes. *Journal of Creative Communications*, 4(1), 2009

Doporučená literatura:

- Geraghty, C.: Feminism and media consumption. In: Curran, J., Morley, D. a V. Walkerdine (eds.) *Cultural studies and communications*. Londýn, Arnold, 1996.
- Seiter, E., Borchers, H., Kreutynier, G. a E. M. Warth (eds.): *Remote control*. Londýn, Routledge, 1989.
- Morley, D.: Domestic relations: the framework of family viewing in Great Britain. In: Dickimon, R., Harindranath, R. a O. Linné (eds.) *Approaches to audiences: A reader*. Londýn, Arnold, 1998.

Od konzumace k užívání médií

Povinná literatura:

- Vancea, M. and Olivera, N. (2013). "E-migrant Women in Catalonia: Mobile Phone Use and Maintenance of Family Relationships." *Gender, Technology and Development*, 17(2).

Doporučená literatura:

- Drotner, K. Difference and diversity: Trends in young Danes' media uses. *Media, culture and society* 22(2), 2000.
- Warren, K., Stoerger, S. and Kelley, K. Longitudinal gender and age bias in a prominent amateur new media community. *New media & society* 14(1), 2011.
- Werner, A. Girls consuming music at home. *Cultural studies* 12(5), 2009.

Závěrečné shrnutí

ANALÝZA MEDIÁLNÍHO PRODUKTU:

Rozsah: 500 – 800 slov

ZÁVĚREČNÝ ESEJ:

Rozsah: 1 500 - 2 000 slov (citace z anglicky psané literatury nemusíte překládat do češtiny).

Témata:

- a. Semiotická obsahová analýza mediálního produktu (textualního anebo vizuálního, např. videoklipu, reklamního spotu, tištěné reklamy, textu písně apod.) zaměřená na reprezentaci genderu.
- b. Tematická analýza tištěného mediálního produktu (např. časopisu, romance, dětské literatury) zaměřená na konstrukci genderových rolí.
- c. Ženské publikum jako analytický nástroj – výhody a nevýhody výzkumu genderovaného publika.
- d. Připravte výzkumný záměr orientovaný na konzumaci specifického mediálního produktu (teoretická východiska, výběr a zdůvodnění výzkumných otázek, metody, výzkumného vzorku atd.).

Po domluvě si můžete vybrat vlastní téma.

Literatura kurzu:

- Alasuutari, P. (ed.): *Rethinking the media audience: The new agenda*. Londýn, Sage, 1999.
- Ang, I.: *Living room wars: Rethinking media audiences for a postmodern world*. New York, Routledge, 1996.
- Binková, P.: Vlasta – všechny stránky ženy. In: *Média a realita*. Brno, Masarykova univerzita, 2000.
- Brunson, C. a Spigel, L. (eds.) *Feminist television criticism: A reader*. Maidenhead, Open University, 2008.
- Curran, J., Morley, D. a Walkerdine, V. (eds.): *Cultural studies and communications*. Londýn, Arnold, 1996.
- Curran, J. a Gurevitch, M.: *Mass media and society*. Londýn, Arnold 1996.
- Curran, J. (ed.): *Media organisations in society*. Londýn, Arnold, 2000.
- Dayan, D. a Katz, E.: *Media events*. Harvard, Harvard University Press, 1992.
- Dines, G. a Humez, J.M. (1995). *Gender, race and class in media*. Londýn: Sage.
- Featherstone, M. a Burrows, R. (eds.): *Cyberspace/cyberbodies/cyberpunk: Cultures of technological embodiment*. Londýn, Sage, 1996.
- Fiske, J. a Hartley, J.: *Reading television*. Londýn, Routledge, 1978.
- Gauntlett, D.: *Media, gender and identity: An introduction*. Londýn, Routledge, 2002.
- Geraghty, C.: *Women and soap opera*. Cambridge, Polity Press, 1991.
- Hall, S. a du Gay, P. (eds.): *Questions of cultural identity*. Londýn, Sage, 1997.
- Haraway, D.: Manifest kyborgů: Věda, technologie a socialistický feminismus ke konci dvacátého století. *Sociální studia*. 7, Brno, FSS MU, 2002.
- Herman, E. a Chomsky, N.: *Manufacturing consent*. Pantheon, 1988.
- Indruchová, L.: Žena na ulici : (Stereo)typizace ženy v současné velkoplošné reklamě v České republice. *Sociologický časopis*. 31 (1), 1995.
- McQuail, D.: *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha, Portál, 2002.
- Modleski, T.: *Loving with a vengeance: Mass-produced fantasies for women*. Londýn, Methuen, 1982.
- Morley, D.: *Family television: Cultural power and domestic leisure*. Londýn, Routledge, 1988 (původní vydání z roku 1986).
- Mulvey, L.: Visual pleasure and narrative cinema. *Screen*. 16(3), 1975.
- Navrátilová, J.: Donna Haraway a útok na jednotu bez různosti. *Sociální studia*. 7, Brno, FSS MU, 2002.
- Oates-Indruchová, L. (ed.) *Dívčí válka s ideologií : klasické texty angloamerického feministického myšlení*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998.
- Osvaldová, B. *Česká média a feminismus*. Praha: Libri, 2004.
- Pachmanová, M. (ed.) *Neviditelná žena: antologie současného amerického myšlení o feminismu, dějinách a vizualitě*. Praha: One Woman Press, 2002.
- Radway, J.: *Reading the romance : Women, patriarchy, and popular literature*. Londýn, Verso, 1994.
- *Revue pro média* č. 9, 2004.
- *Revue pro média* č. 10, 2004.
- Seiter, E., Borchers, H., Kreutwyner, G. a Warth, E.M. (eds.): *Remote control*. Londýn, Routledge, 1989.